

مقدمه:

به منظور اطلاع رسانی و استفاده مطلوب دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی از قوانین و مقررات صندوق در اجرای مؤثرتر خدماتی که بیش از ۳۰ سال است توسط صندوق رفاه دانشجویان بصورت تسهیلات اعطایی ارائه می‌گردد چهاردهمین مجموعه مدون صندوق مشتمل بر قانون، اساسنامه، مقررات، آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و فرم‌های مختلف با آخرین تغییرات و مصوبات هیأت امناء تهیه و در اختیار کارگزاران امر قرار می‌دهد تا استفاده از آن موجب تسهیل در انجام امور رفاهی دانشجویان شود.

هدف صندوق ایجاد زمینه‌های مناسب جهت رشد استعدادها و بخصوص کمک به وضع تحصیلی دانشجویان مستعد کم درآمد و گسترش کیفیت و کمیت تسهیلات اعطایی می‌باشد.

صندوق رفاه دانشجویان با تلاش‌های روزافزونی که داشته است فعالیت خود را در شاخه‌های مختلفی توسعه بخشیده و در حال حاضر بیش از یک میلیون و هفتصد هزار دانشجو از این مزایا و امکانات، بصورت وام و تسهیلات رفاهی بهره‌مند می‌گردند و با تفویض اختیارات و مسئولیت‌های جدید، پشتیبانی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی را نیز در بخش توزیع یارانه‌های غیرنقدی و تعمیرات اساسی و تجهیزات خوابگاه‌ها و غذاخوری‌های دانشجویی به عهده گرفته است.

به طور یقین تدوین مجموعه مذکور وافی به مقصود نیست، بلکه آنچه که حائز اهمیت است اجرا و اعمال اصولی این مواد می‌باشد و این همه جز با همکاری و هماهنگی مسئولان محترم اجرایی مؤسسات آموزش عالی بویژه امور دانشجویی حاصل نمی‌شود.

در جهت تحقق این همکاری و هماهنگی ضروریست دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در محدوده مقررات، به حل مسائل و مشکلات دانشجویان و رسیدگی به تقاضای آنان اقدام نمایند.

صندوق رفاه دانشجویان امیدوار است با اقدامات چند ساله اخیر، توانسته باشد حداقل بخشی از مشکلات مالی دانشجویان عزیز و مسائل امور دانشجویی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی را با هماهنگی، اجرای آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مصوب، مرتفع نماید.

نظرات و پیشنهادات سازنده مسئولان و همکاران عزیز در مؤسسات آموزش عالی همچون گذشته درخصوص نتایج حاصل از اجرای این قوانین بسیار کارساز خواهد بود و به حول و قوه الهی در جریان تجدید نظرهای بعدی مورد استفاده و استناد قرار خواهد گرفت.

با آرزوی توفیقات الهی
صندوق رفاه دانشجویان
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

فصل اول:

قانون و اساسنامه

قانون صندوق رفاه دانشجویان

ماده ۱- به منظور ایجاد زمینه مناسب جهت رشد استعدادها و کمک به وضع تحصیلی و معیشت دانشجویان مستعد و کم‌بضاعت کشور، صندوقی تحت عنوان «صندوق رفاه دانشجویان» که در این قانون صندوق نامیده می‌شود، در هریک از وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱- کلیه اموال و دارایی‌های فعلی صندوق رفاه دانشجویان اعم از منقول و غیرمنقول تحت نظر هیأتی به انتخاب وزرای فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و امور اقتصادی و دارایی، برآورد، تقویم و به نسبت تعداد دانشجویان موجود بین صندوق‌های رفاه دو وزارتخانه مذکور تقسیم خواهد شد.

تبصره ۲- هر یک از دانشگاه‌های غیردولتی نیز می‌توانند مطابق مقررات این قانون نسبت به تأسیس صندوق رفاه دانشجویان اقدام نمایند.

ماده ۲- اهداف صندوق به شرح ذیل است:

۱- اعطای کمک هزینه تحصیلی به دانشجویان.

۲- اعطای وام ازدواج به دانشجویانی که ضمن تحصیل ازدواج می‌کنند.

۳- اعطای وام در سایر موارد ضروری.

تبصره- میزان و نحوه پرداخت وام و کمک هزینه تحصیلی به تصویب هیأت امناء صندوق خواهد رسید و به نحوی عادلانه و یکنواخت میان دانشجویان توزیع می‌گردد.

ماده ۳- بودجه صندوق دو وزارتخانه از محل کمک‌های دولت، تسهیلات اعطایی سیستم بانکی، درآمد حاصله از سرمایه‌گذاری‌های وجوه مازاد صندوق، کمک و هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی، وجوه حاصل از محل برگشت اقساط بدهکاران و اجاره‌بهای خوابگاه‌های دانشجویی تأمین خواهد شد.

تبصره- بودجه صندوق دانشگاه‌های غیر دولتی از تسهیلات اعطایی سیستم بانکی و هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی و وجوه حاصل از محل برگشتی اقساط بدهکاران تأمین می‌شود.

ماده ۴- هر صندوق زیر نظر هیأت امنایی با ترکیب ذیل اداره خواهد شد:

۱- وزیر ذیربط (رئیس هیأت امناء).

۲- معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور یا نماینده وی.

۳- وزیر امور اقتصادی و دارایی یا نماینده وی.

۴- معاون امور دانشجویی وزارتخانه ذیربط.

۵- رئیس صندوق (دبیر هیأت امناء).

تبصره ۱- هیأت امناء دانشگاه‌های غیردولتی متشکل از اشخاص ذیل خواهد بود:

۱- رئیس دانشگاه (رئیس هیأت امناء).

۲- معاون مالی دانشگاه.

۳- معاون آموزشی دانشگاه.

۴- معاون دانشجویی دانشگاه.

۵- رئیس صندوق (دبیر هیأت امناء).

تبصره ۲- رئیس صندوق به پیشنهاد رئیس و تصویب هیأت امناء برای مدت ۴ سال منصوب می‌شود و انتخاب مجدد وی بلامانع است.

تبصره ۳- اساسنامه صندوق مشتمل بر وظایف و اختیارات هیأت امناء، وظایف رئیس صندوق، امور مالی صندوق، مقررات پرداخت کمک هزینه، وام و نحوه استرداد آن، اخذ تضمین لازم در این زمینه، بنا به پیشنهاد مشترک وزرای فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۴- اساسنامه صندوق‌های دانشگاه‌های غیردولتی و غیرانتفاعی به پیشنهاد ریاست دانشگاه و به تصویب هیأت امناء دانشگاه مربوط خواهد رسید.

تبصره ۵- امور مالی و معاملاتی صندوق رفاه دانشجویان تابع مفاد قانون نحوه انجام امور مالی و معاملاتی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی مصوب ۱۳۶۹ است.

ماده ۵- از تاریخ تصویب این قانون، قانون تشکیل صندوق رفاه دانشجویان مصوب ۱۳۵۲/۵/۱۷ و سایر مقررات مغایر، ملغی می‌گردد.

تبصره- جهت جلوگیری از توقف امور مربوط به رفاه دانشجویان تا تصویب اساسنامه و انتقال اموال و دارایی‌های مذکور در تبصره ۱ ماده یک به مراجع ذیربط، صندوق فعلی رفاه به کار خود ادامه خواهد داد.

قانون فوق مشتمل بر ۵ ماده و ۱۰ تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ چهارم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۱/۱۲/۹ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

تبصره ۵ ماده ۴ در تاریخ ۱۳۸۰/۵/۲۱ با تصویب مجلس شورای اسلامی به قانون صندوق اضافه گردید.

اساسنامه صندوق رفاه دانشجویان

ماده ۱- صندوق رفاه دانشجویان که در این اساسنامه صندوق نامیده می‌شود، دارای شخصیت حقوقی مستقل است و حسب مورد به وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی وابسته و محل آن در تهران است. صندوق یاد شده زیر نظر هیأت امنای موضوع ماده (۴) قانون صندوق رفاه دانشجویان - که از این پس قانون نامیده می‌شود - اداره می‌شود.

ماده ۲- صندوق دارای ارکان زیر خواهد بود:

۱- هیأت امناء

۲- رئیس صندوق

ماده ۳- وظایف و اختیارات هیأت امناء به شرح زیر است:

الف: سیاستگذاری و تعیین خط مشی صندوق و نحوه بهره‌برداری از وجوه آن.

ب: تصویب بودجه و ترازنامه سالانه و اعتبارات و صورت منابع و مصارف وجوه.

ج: ارائه پیشنهاد یا تغییر تشکیلات صندوق به سازمان امور اداری و استخدامی کشور برای تصویب.

د: هماهنگی در تعیین درصد دانشجویان متقاضی وام، (نوع و میزان) و کمک به دانشجویان مشمول دریافت تسهیلات در داخل و خارج کشور با هماهنگی دو وزارت یاد شده.

ه: هماهنگی در تعیین مبلغ و چگونگی بازپرداخت وامها و اجاره‌بهای خوابگاه‌های دانشجویی.

و: تصویب آیین نامه‌های اجرایی صندوق با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

ز: انتصاب رئیس صندوق به پیشنهاد رئیس هیأت امناء و تصویب آن هیأت.

ح: تعیین نمونه و نوع تعهد استفاده‌کنندگان از مزایای صندوق.

ط: تصویب ضوابط مربوط به سرمایه‌گذاری برای ایجاد درآمد و نیل به خود کفایی صندوق.

ماده ۴- جلسات عادی هیأت امناء سالی دو بار به پیشنهاد رئیس صندوق و موافقت وزیر مربوط به منظور استماع گزارش اقدامات انجام شده، بررسی و تصویب صورت‌های مالی سال قبل و اتخاذ تصمیم در سایر موارد تشکیل می‌شود. هر جلسه با حضور حداقل چهار نفر از اعضاء رسمیت می‌یابد و تصمیمات با حداقل سه رأی موافق اعضاء حاضر در جلسه معتبر است.

تبصره - رئیس هیأت امناء می‌تواند جلسه فوق‌العاده تشکیل دهد. در این صورت باید حداقل یک هفته قبل از تاریخ تشکیل جلسه از اعضاء، به صورت کتبی دعوت به عمل آید.

ماده ۵- رئیس صندوق بالاترین مقام اجرایی صندوق است که وظایف و اختیارات خود را با رعایت قوانین و مقررات مربوط انجام می‌دهد. اهم وظایف و اختیارات وی عبارتند از:

الف: اجرای کلیه مصوبات هیأت امناء.

ب: نمایندگی صندوق در کلیه مراجع اداری و قضایی با حق توکیل غیر برای استیفای حقوق صندوق در حدود مقررات.

ج: ارائه گزارش عملکرد سالانه صندوق به هیأت امناء.

د: ارائه ترازنامه و صورت منابع و مصارف ترکیبی سالانه به هیأت امناء برای تصویب که توسط ذیحساب حداکثر تا قبل از شروع سال تحصیلی بعد تهیه و ارائه می‌شود.

ماده ۶- سال مالی هر صندوق از اول فروردین ماه هر سال لغایت اسفند ماه همان سال است.

ماده ۷- وجوه صندوق در حساب خاصی که در یکی از بانک‌ها از طریق خزانه افتتاح می‌شود نگاهداری و کلیه پرداخت‌ها با صدور چک از حساب یاد شده صورت می‌گیرد و به حساب هر یک از دانشجویان در شعبه بانک واریز می‌شود.

ماده ۸- موجودی مصرف نشده پایان هر سال مالی صندوق به عنوان مازاد به سال مالی بعد انتقال و همراه منابع مالی دیگر در سال مالی بعد به مصرف می‌رسد.

ماده ۹- امور مالی هر صندوق تابع مفاد قانونی نحوه انجام امور مالی و معاملاتی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی است و هیأت امناء و رئیس هر صندوق همان وظایف و اختیارات هیأت امناء و رؤسای دانشگاه‌ها در قانون یاد شده را دارا هستند.

ماده ۱۰- کلیه اسناد و اوراق مالی صندوق با امضای رئیس صندوق و مسئول امور مالی (ذیحساب) معتبر است.

ماده ۱۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تسهیلات لازم را برای ارسال وجوه پرداختی به دانشجویان شاغل تحصیل در خارج از کشور را در قالب اعتبارات ارزی مصوب فراهم می‌سازد.

ماده ۱۲- دانشجویان شاغل به تحصیل دوره روزانه در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی داخل کشور با توجه به استعداد و استحقاق مالی و عدم دریافت بورس، کمک یا وام از سازمان‌های دیگر، همچنین عدم اشتغال به کاری که مستلزم دریافت اجرت باشد و جهاتی که پرداخت وام یا کمک را ایجاد کند، با رعایت ضوابط مقرر از طرف هیأت امناء و حدود امکانات صندوق از وام مربوط استفاده می‌کنند.

ماده ۱۳- امور دانشجویی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور مسئول و مجری اخذ سند تعهد هستند و در صورت تخلف متعهد، صندوق حق درخواست اجرای مفاد سند را از مراجع ذیربط دارد.

ماده ۱۴- دانشجویان شاغل به تحصیل خارج از کشور، سند تعهد خود را طبق مقررات مصوب هیأت امناء نزد نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج تنظیم می‌کنند.

ماده ۱۵- دانشجویان و فارغ التحصیلانی که به نحوی از مزایای صندوق بهره‌مند و به درجه رفیع شهادت نائل یا جانباز، از کارافتاده کلی یا فوت شده‌اند یا می‌شوند در صورت اعلام رویداد مذکور حسب مورد از سوی بنیاد شهید انقلاب اسلامی، بنیاد مستضعفان و جانبازان، سازمان بهزیستی کشور، و یا سازمان ثبت احوال از کلیه دیون خود به صندوق بری‌الذمه می‌شوند.

ماده ۱۶- تسلیم اصل مدرک تحصیلی و ریزنمرات استفاده‌کنندگان از کمک یا وام فقط بعد از استرداد کلی بدهی و انجام تعهدات قانونی دیگر امکان‌پذیر است.

ماده ۱۷- کلیه دستگاه‌ها، نهادها و ارگان‌های دولتی و مؤسسات تعاونی و خصوصی، همچنین اشخاص حقیقی و حقوقی که به هر طریق یا هر زمان از خدمات بهره‌مندان از مزایای صندوق استفاده می‌نمایند و یا اقدام به صدور پروانه مجوزکار و عضویت سازمان نظام پزشکی، ایجاد کارگاه، فروشگاه و غیره و یا گذرنامه مسافرت به خارج از کشور می‌کنند مکلفند طبق دستورالعملی که به پیشنهاد وزارت‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد در مورد کسر و واریز بدهی فارغ التحصیلان با صندوق همکاری کنند.

ماده ۱۸- از تاریخ تصویب این اساسنامه کلیه مقررات مغایر لغو می‌شود.

این اساسنامه به موجب نامه شماره ۷۳۳۴ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱۷ شورای محترم نگهبان به تأیید شورای یاد شده رسیده است.

توضیح:

۱- براساس تصویب نامه شماره ۷۶۴۴۵/ت/۱۸۰۳۹ هـ مورخ ۷۶/۱۱/۱۱ هیأت محترم وزیران مفاد ماده ۹ اساسنامه حذف شده و با مفاد دیگری در تبصره ۵ ماده ۴ قانون جایگزین گردید.

۲- براساس تصویب نامه شماره ۷۸/۲۱/۵۱۲۹ مورخ ۷۸/۵/۱۸ شورای محترم نگهبان ماده ۱۵ اساسنامه حذف و ماده ۱۵ با دیگری جایگزین گردید.